فصلنامه علمی پژوهشی مدیریت شهری و روستایی
شماره ۵۹ . تابستان ۱۳۹۹
Urban managment
No.59 Summer 2020
۶۳-۷۷

تاریخ دریافت مقاله: ۱۳۹۹/۴/۱۶ تاریخ پذیرش نهایی : ۱۳۹۹/۶/۲۳

تحلیل محتوای مقالات علمی پژوهشی مدیریت روستایی در ایران (محدوده زمانی مورد مطالعه دهه ۱۳۹۰)

سمانه میرعلیجانی – دانشجوی کارشناسی ارشد جغرافیا و برنامه ریزی روستایی، دانشگاه تهران
محمدامین خراسانی* – استادیار گروه جغرافیا، دانشگاه تهران

چکیده

مدیریت نواحی روستایی یکی از مهم ترین اجزای دست یابی به توسعه پایدار در سطح ملی است که بدون بهره گیری از شیوه های مدیریتی توانمند و کارآمد میسر نخواهد شد؛ هدف از پژوهش حاضر بررسی مقالات علمی پژوهشی منتشر شده در ارتباط با مدیریت روستایی ایران، در دهه ۱۳۹۰ می باشد. بدین منظور تمامی مقالات منتشر شده در این دهه از نظر جنسیت، تعداد نویسندگان، تخصص و رتبه علمی نویسندگان، گرایش موضوعی و فصلنامه ها، محدوده های مورد مطالعه، روش های تحقیق و پژوهش، روش نمونه گیری و گردآوری اطلاعات بررسی شده است. جامعه آماری تحقیق تمامی مقالات انتشار یافته طی سال های ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۸ بوده که شامل ۶۶ مقاله است. روش مورد استفاده شده، تحلیل محتوا بوده و اطلاعات به صورت کتابخانه ای جمع آوری شدند. داده ها توسط نرم افزار Excel محاسبه و نتایج به شکل شماتیک نمایش داده شد. نتایج نشان می دهد که ۸۳ درصد از نویسندگان را مردان تشکیل داده؛ بیشترین تخصص نویسندگان رشته برنامه ریزی روستایی می باشد، دانشگاه دولتی بیشترین میزان وابستگی را داشته؛ بیشترین نویسندگان یعنی حدود ۸۶٫۸۱ درصد نویسندگان در یک مقاله مشارکت کرده اند. در بیشتر مقالات از روش پژوهش کمی و روش توصیفی- تحلیلی استفاده کرده اند.

کلید واژه: مدیریت روستایی، تحلیل محتوا، مقالات علمی پژوهشی، ایران

Content analysis of scientific research articles in rural management in Iran (Study time range of (the 1390s

Abstract

Rural management is one of the most important components of achieving sustainable development at the national level, which will not be possible without the use of capable and efficient management practices; therefore, the purpose of this study is to investigate published scientific research articles related to rural management in Iran during the years 1390 to 1398. For this purpose, all articles published during these years in terms of gender, number of authors, expertise and scientific rank of authors, thematic trends and quarterly, study areas, research methods, sampling method and collected information were studied. The statistical population of the study was all articles published during the years 1390 to 1398, which includes 66 articles. The method used in this paper is content analysis and the information is collected in a library. The data is calculated by Excel software and the results are displayed schematically. The results show that about 17% of the authors are women and 83% are men. The most specialized of the authors is the field of rural planning and the scientific rank of assistant professor has the highest frequency. The state university has the highest rate of dependence, with the highest number of authors, about 86.81 percent, contributing to an article. In most articles, the quantitative research method has been used and the descriptive-analytical research method has the highest frequency. Also, the questionnaire method has been used to collect more .information

Keywords: Rural Management, Content Analysis, Scientific Research Articles, Iran

* – نویسنده مسئول– Khorasani_ma@ut.ac.ir

[Downloaded from ijurm.imo.org.ir on 2026-11-23]

مقدمه

مدیریت پدیده تازه در اداره امور جامعه محسوب نمی شود. هزاران سال است که مدیریت در گسترش جوامع شهری و روستایی نقش ایفا می نماید و جامعه روستایی ایران طی قرن ها با اعمال مدیریت شایسته و در خور توانسته بر مشکلات خود غلبه نموده و به حیات خود ادامه دهد(Azmi et al, 2011: 84) . یکی از مهم ترین ابعاد توسعه روستایی و شاید بتوان گفت مهم ترین بعد آن مدیریت روستایی است که نقش بسیار مهمی در هماهنگی فعالیت های توسعه روستایی بر عهده دارد (Sarbarghi moghadam at al, 2016: 119) . مدیریت مهم ترین عامل در حیات، رشد و بالندگی یا مرگ یک جامعه است و روند حرکت از وضع موجود به وضع مطلوب را کنترل می کند(Farahani & Aein moghad-am, 2012: 119). اهمیت حوزه مدیریت در جوامع مختلف از آن روست که امکانات و منابع موجود محدود است و برای استفاده درست و بهینه از این امکانات در پاسخگویی به نیازهای نامحدود، داشتن نظام مدیریتی کارآمد، لازم و ضروری است. برای افزایش بهره وری هر سیستم اجتماعی- اقتصادی و تسهیل امور و حل سریع مشکلات، داشتن مدیریتی قوی، باتدبیر و توانمند ضرورتی اجتناب ناپذیر است. روستاها به مثابه مجموعه های اجتماعی- اقتصادی دارای ابعاد پیچیده و مرتبط به یکدیگر، نیازمند مدیریتی توانا، دانا، آگاه به مسائل روستایی و مطلع از نقش و وظایف و چگونگی عملکرد مدیریت و اداره روستا برای حل مشکلات اند، تا بتوانند به حیات شان ادامه دهند، بر مشکلات غلبه کنند و به رشد و بالندگی خود ادامه دهند (Yarihesar at al, 2013: 692).

بررسی مدیریت روستایی در ایران نشان می دهد تحولات زیادی در این زمینه رخ داده است و مدیریت روستایی محلی همواره فراز و نشیب های زیادی را پشت سر گذاشته است (Barghi, 2017: 102). این تحولات بیانگر این است که تا هنگام پیدایش نخستین نشانه های دولت به مفهوم امروزی آن در ایران و تاسیس نهاد قانون گذاری که به تعریف هویت های حقوقی بپردازد، تحولات روستاهای ایران را متاثر از وضعیت اداره کشور و متکی بر قوانین عرفی ناشی از شرایط فرهنگی، دینی، سیاسی و اجتماعی بوده است. در این دوران، مدیریت روستایی به شیوه ها و شکل های سنتی با محوریت کدخدا امور عمومی ده خود را اداره می کرد، اما به تدریج با شکل گیری انجمن عمران ده در سال ۱۳۳۴ و انجمن ده در سال ۱۳۳۵، مدیریت روستایی وارد مرحله جدید شد که با بهره گیری از کدخدا به عنوان بازوی اجرایی به اعمال سیاست های توسعه روستایی می پرداخت (Khoshbakht at al, 2017: 94).

مدیریت روستایی از مقوله هایی است که پژوهشگران کمتر به آن پرداخته اند، درحالی که نقشی مهم و تعیین کننده ای در هدایت و توسعه روستاها دارد (Yarihesar at al, 2013: 694). بنابراین مدیریت روستایی، در فرایند توسعه روستایی یکپارچه و پایدار نقش اساسی دارد (Seidali at al, 2011: 83). در نتیجه بحث و بررسی پیرامون مدیریت روستایی از اهمیت بسزایی برخوردار می باشد. از این رو هدف از پژوهش حاضر بررسی مقاله های منتشر شده پیرامون مدیریت روستایی در طی سال های ۱۳۹۰ تا سال ۱۳۹۸ می باشد. در این تحقیق می خواهیم مقاله های علمی- پژوهشی مدیریت روستایی در ایران را به روش تحلیل محتوایی مورد مطالعه و بررسی قرار دهیم. تحلیل محتوای مطالعات روستایی در ایران از دو جنبه حائز اهمیت فراوانی است: نخست اینکه این مطالعات به شکل مدرن و با اتکا به تئوری ها و ادبیات جغرافیایی و برنامه ریزی جدید، خصوصا در قیاس با مطالعات شهری، سابقه زیادی در ایران ندارد. دوم اینکه تاکنون امعان نظر و گرایش چندانی برای محک زدن و سنجش کردن دقیق و عمیق محتوای مطالعات روستایی در ایران و نیز ویژگی های محققانی که تألیفات و تحقیقات متعددی به ویژه در زمینه نگارش مقالات پژوهشی در ایران دارند، مشاهده نشده است؛ بنابراین ضروری و مهم است که گام های ابتدایی در این راه برداشته شود (Bashiri & Khorasani, 2017: 139). بر این اساس پرسش هایی در پژوهش حاضر مطرح می شود که با بررسی مقالات مدیریت روستایی به این پرسش ها پاسخ داده شده است. پرسش های تحقیق عبارت اند از:

۱- پرسش های مربوط به نویسندگان: نسبت جنسی نویسندگان، پراکندگی رشته و تخصص نویسندگان، رتبه علمی نویسندگان، وابستگی های سازمانی و دانشگاهی نویسندگان و نویسندگان پرکار

۲- پرسش های مربوط به مقالات: روش تحقیق، روش پژوهش، روش نمونه گیری و روش گردآوری اطلاعات، مجله چاپ کننده مقالات، وضعیت گرایش های موضوعی مقالات، محدوده مطالعاتی مقالات در استان های کشور

مدیریت شهری
فصلنامه علمی پژوهشی
مدیریت شهری و روستایی
شماره ۵۹ . تابستان ۱۳۹۹
Urban managment
No.59 Summer 2020

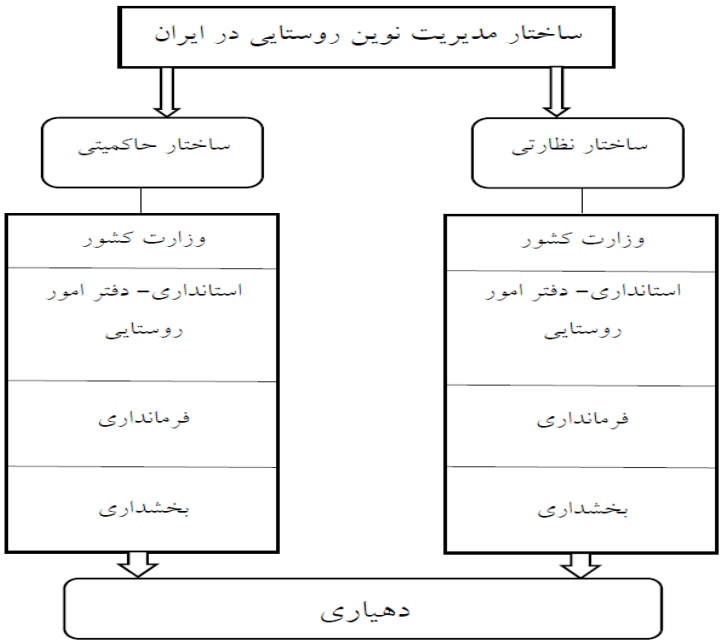
[Downloaded from ijurm.imo.org.ir on 2026-11-23]

مدیریت روستایی

مدیریت به عنوان فرآیند به کارگیری موثر و کارآمد منابع مادی و انسانی در برنامه ریزی، سازماندهی، بسیج امکانات و هدایت و کنترل تعریف شده که برای دستیابی به اهداف مدیریتی و سازمانی و بر اساس نظام ارزشی و معیارهای مورد قبول صورت می گیرد و مدیریت نوین به عنوان مجموعه ای از سیستم های سازماندهی محیط کار، پیشنهادات و اطلاع رسانی سریع که براساس تفکر بهبود مستمر استقرار یافته و به منظور افزایش بهره وری فعالیت می نماید، تعریف شده است (Badri at al, 2018: 76).

یکی از محور های اساسی در تحلیل مسائل روستایی توجه به ساختار مدیریت در این جوامع است. ده به عنوان کوچکترین واحد سیاسی در تقسیمات کشوری الگوهای مدیریتی متنوعی را در دوران های مختلف تجربه کرده است. از مهمترین ابعاد توسعه روستایی، مدیریت روستایی است که نقش بسیار مهمی در هماهنگی فعالیت های توسعه روستایی بر عهده دارد. مدیریت روستایی با مدیریت شهری تفاوت های زیادی دارد چرا که شهر و روستا دو محیط مختلف هستند به همین دلیل نمی توان اصول و قوانین مدیریت کلاسیک شهری را برای روستا به اجرا درآورد (Barghi & sale-hi, 2016: 214).

مدیریت روستایی از مقوله هایی است که پژوهشگران کمتر به آن پرداخته اند، درحالی که نقشی مهم و تعیین کننده ای در هدایت و توسعه روستاها دارد (Yarihe-sar at al, 2013: 694). مدیریت، زیرساخت و برنامه سه عنصر مهم مدیریت روستایی در دستیابی به اهداف عمده آن یعنی کاهش چشمگیر مهاجرت های روستایی، از بین بردن شکاف اقتصادی- اجتماعی بین شهر و روستا، توسعه کشاورزی و کاهش فقر گسترده روستایی به حساب می آیند. زیرا مدیریت یکی از ارکان اساسی در جهت پیشرفت و توسعه روستایی است و گامی در جهت رسیدن به سطحی از توسعه پایدار است (Izadi & Alavizadeh, 2018: 205). ساختار اداره نواحی روستایی در بین کشورها به لحاظ تشیکلات سازمانی، ایدئولوژی سیاسی حاکم و سلیقه تاریخی متفاوت می باشد. با وجود ساختارهای متفاوت اداری، در دهه های اخیر حکومت محلی روستایی در بیشتر کشورها در معرض تحول چشمگیری بوده است. ماهیت و زمان این تغییرات با توجه به زمینه های ملی هر کشور متفاوت است، اما در مفهوم وسیع آن، مدیریت روستایی از دوره پدرسالاری در اوایل قرن بیستم، به دوره دولت گرا در اواسط قرن بیستم و به یک دوره جدید حکمروایی در قرن بیست و یکم متحول شده است (Mohammadi yegane at al, 2013: 113).

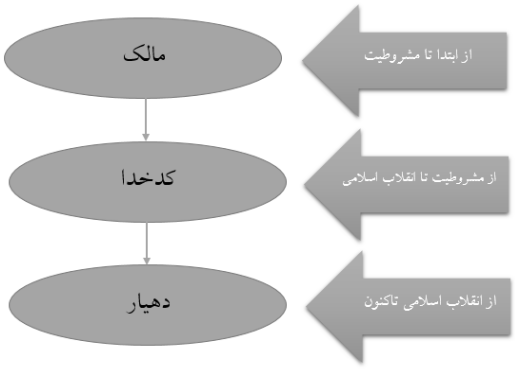
شکل (۱): ساختار مدیریت نوین روستایی در ایران (Imani jajromi & Pak-daman, 2012: 4)

مدیریت شهری
فصلنامه علمی پژوهشی
مدیریت شهری و روستایی
شماره ۵۹ . تابستان ۱۳۹۹
Urban managment
No.59 Summer 2020

[Downloaded from ijurm.imo.org.ir on 2026-11-23]

ایـران یکـی از بـا سـابقه تریـن مواطـن یـک جـا نشـین در دنیـا بـه شـمار مـی رود و همـواره از اصـول و چهارچـوب خاصـی بـرای سـاماندهی ایـن مـکان هـا برخـودار بـوده اسـت. جامعـه روسـتایی ایـران در طـول تاریـخ در حـل مسـائل و رفـع مشـکلات خـود در جریـان کار کشـاورزی و زندگـی روسـتایی مدیریـت مسـتقل برخـوردار بـوده و بدینسـان عاملیـت مسـئولانه، مدیریـت و نظـارت مشـارکت جویانـه اجتماعـی داشـته اسـت، امـا پـس از آن و در دوران جدیـد روسـتا بخشـی از سلسـله مراتـب تقسـیمات کشـوری قـرار گرفـت کـه تحـت حاکمیـت و نظـارت دولـت اداره مـی شـود (Savadi at al, 2017: 94). مدیریـت روسـتایی ایـران در گذشـته بـه صـورت سـنتی بـود و بررسـی رونـد مدیریـت روسـتایی ایـران در دورهٔ پـس از انقـلاب نشـان مـی دهـد کـه تحولاتـی در ایـن دوره نسـبت بـه دورهٔ قبـل صـورت گرفتـه (Heydari sareban, 2019: 136)، شـکل (۱) مدیریـت نویـن روسـتایی را در بعـد از انقـلاب اسـلامی نشـان مـی دهـد.

الگوهـای مدیریـت روسـتایی در ایـران از زمـان شـکل گیـری، تحـولات متعـددی داشـته کـه مـی تـوان در سـه دوره موردتوجـه قـرار داد: دوره اول از ابتـدا تـا مشـروطیت اسـت کـه از سـازوکار مدیریـت روسـتایی تـا پیـش از ورود اسـلام اطلاعـات زیـادی در دسـت نیسـت؛ بـا وجـود ایـن، اداره روسـتاها از جهـات مختلـف بـا «مالـک» بـود. شـاه در مقـام عمـده مالـک بـا واگـذاری تیـول و اقطـاع بـه درباریـان و نزدیـکان، قـدرت اعمـال مدیریـت را بـه آنـان واگـذار مـی کـرد و مالـکان نیـز از طریـق مباشـران یـا کدخدایـان امـور مختلـف روسـتا را رتـق و فتـق مـی کردنـد و مـردم هیـچ گونه اختیـاری در اداره امـور خـود نداشـتند. در دوره مشـروطیت تـا انقـلاب اسـلامی دگرگونـی هـای ناشـی از مشـروطیت ابعـاد مختلـف کشـور و جامعـه روسـتایی را تحـت تأثیـر قـرار داد و امـور مدیریتـی روسـتاها ازجملـه لغـو تیولـداری و تصویـب قانـون تشـکیل ایـالات و ولایـات مـورد توجـه قـرار گرفـت. در ایـن قانـون بـرای اولیـن بـار از «کدخـدا» نـام بـرده شـد؛ امـا بـه طورکلـی سـاختِ بـزرگ مالکـی در جامعـهٔ روسـتایی تغییـرات قابـل توجهـی نکـرد. دومیـن الگـوی مدیریـت روسـتایی نیـز بـا معرفـی «دهبـان» در دهـه ۱۳۵۰ طـرح شـد و دهبـان مقـام رسـمی مدیریتـی روسـتا بـود؛ امـا توجـه بـه مـردم و مشـارکت آن هـا در اداره امـور روسـتایی صـرف نظـر از انجمـن ده کـه بیشـتر نهـادی سیسـات گـذار بـود، جایگاهـی نداشـت. سـومین دوره الگـوی مدیریـت جدیـد اسـت کـه در اواخـر دهـه ۷۰ بـا عنـوان شـوراهای اسـلامی روسـتا و «دهیـاری» مطـرح شـد. بـر اسـاس قوانیـن مربوطـه دهیـاری هـا بـه عنـوان سـازمان هـای عمومـی غیردولتـی اداره امـور محلـی را بـا نظـارت روسـتائیان از طریـق شـوراهای اسـلامی روسـتا بـه انجـام مـی رسـانند (Nuroozi & Gholamiyan, 2019: 199). شـکل (۲) تحـولات سـه دوره مدیریـت روسـتایی را بـه خوبـی نشـان مـی دهـد.

شکل (۲): تحولات مدیریت روستایی در سه دوره زمانی (ترسیم نگارنده، ۱۳۹۹)

مدیریـت جدیـد روسـتایی، بـر ظرفیـت هـای جوامـع محلـی، بـا اداره دقیـق مـکان و بهـره بـرداری از منابـع آن متکـی اسـت. در مقطـع کنونـی بـا جهانـی شـدن ارتباطـات و تمرکـز سـرمایه هـا، کارکـرد دقیـق توسـعه روسـتایی و محلـی، مبـارزه در مقابـل احساسـات نومیـدی و فردگرایـی اسـت. مجموعـه مدیریـت بایـد بـا ارائـه راهکارهـای مفیـد و ابتـکار در عمـل بـرای سـازندگی سـرزمین تـلاش کنـد. مدیریـت محلـی بایـد درک توسـعه محلـی، بـروز ابتکارهـا، جمـع گرایـی و مشـارکت در امـور را آمـوزش دهـد. یـک مدیریـت محلـی کارآ، فکـر کـردن در محیـط را مـی پروانـد و عامـل تحلیـل مشـکلات اقتصـادی، اجتماعـی و زیسـت محیطـی فضاهـای روسـتایی مـی شـود. مدیریـت جدیـد روسـتایی افـزون بـر ایجـاد توسـعه، محلـی عمـل کـردن را مـی آمـوزد و تمامـی ایـن مـوارد بـا توانمنـدی هـای جمعـی میسـر مـی گـردد. مدیریـت همـراه بـا اسـتفاده از روش هـای علمـی و صلاحیـت دار در تطابـق بـا محیـط زیسـت اقتصـادی، بـه طور مسـتمر در تغییـر و نـوآوری اسـت. ایـن روش مدیریتـی مـدام در جسـتجوی کسـب قـدرت و جایـگاه بـرای جوامـع محلـی اسـت تـا یـک نظـم اجتماعـی جدیـد را بـرای روسـتاها ایجـاد نمایـد و تقسـیم بسـیار عادلانـه قـدرت و منافـع توسـعه در محـل فراهـم گـردد. در چنیـن مدیریتـی اسـتثناطلبی پذیرفتـه نمـی شـود زیـرا مدیریـت دارای یـک مفهـوم سـازندگی اسـت. بنابرایـن در برنامـه ریـزی هـای توسـعه روسـتایی بایـد بـه مدیریـت نویـن روسـتایی توجـه داشـت زیـرا از ایـن طریـق میتـوان شـناخت لازم بـرای برنامـه ریـزی توسـعه و اجـرای آن در محیـط روسـتا را عملـی کـرد (دهقانـی و

مدیریت شهری
فصلنامه علمی پژوهشی
مدیریت شهری و روستایی
شماره ۵۹ . تابستان ۱۳۹۹
Urban managment
No.59 Summer 2020

[Downloaded from ijurm.imo.org.ir on 2026-11-23]

شمس الدینی، ۱۳۹۳: ۷۹). بنابراین شکل جدید مدیریت روستایی، مدیریت مشارکتی و محلی است. در این شیوه مدیریت عناصر بیرونی تعیین کننده سرنوشت روستاییان نیستند؛ بلکه روستاییان در تعامل با دولت و بازار سرنوشت خود را رقم می زنند. در واقع روستاها به منزله مکان هایی با شیوه زندگی و فعالیت متفاوت، نیازمند الگوی مدیریت مجزا و منطبق با شرایط اقتصادی، اجتماعی و بوم شناختی حاکم بر روستاها هستند.

مدیریت محلی توسعهٔ روستایی در کشور، در سطوح پایین هرم حاکمیت به بخشدار و دهیار ختم می شود. دهیاری ها به عنوان سازمان های عمومی غیردولتی که ادارهٔ امور محلی را با نظارت روستاییان ازطریق شوراهای اسلامی روستا به انجام می رسانند، در حوزه و عرصهٔ امور عمومی و خدمات عمومی فعالیت می کنند. با شکل گیری دهیاری ها، برای نخستین بار نهادی رسمی و قانونی برای تثبیت امور عمومی در روستاها تجلی یافت. ساختار مدیریت جدید روستایی در کشور از دو بخش شورای اسلامی روستا به عنوان نهاد تصمیم گیر، و دهیاری به عنوان نهاد اجرایی تشکیل شده که دارای استقلال حقوقی و مالی است. این ساختار علاوه بر استفاده از عوارض ملی، توانایی وضع و وصول عوارض محلی را نیز برای عرضهٔ خدمات عمومی دارد. دهیاران عامل پیوند و هم افزایی ساختار حاکمیت و نظارت در انتهای هرم سلسله مراتب هستند. این دو نهاد مردمی دو بال مدیریت روستایی را تشکیل می دهند که درصورت هماهنگی و همراهی دولت می توانند نقطهٔ پایانی بر خلأ تاریخی مدیریت روستاها باشند. پیش زمینه هایی ازقبیل مردم گرایی، یکپارچگی، خوداتکایی، فراگیر بودن و هماهنگی با سایر نهادها برای موفقیت مدیریت نوین روستایی ضروری است (نادری مهدیی، ۱۳۹۴: ۹۴).

روش پژوهش

تحلیل محتوا روشی برای تحلیل پیام های ارتباطی، متنی، شفاهی، صوتی و تصویری است. این روش اولین بار به عنوان روشی برای تحلیل سرودها، روزنامه ها، مجلات، تبلیغات و سخنرانی های سیاسی در قرن ۱۹ به کار رفت. امروزه، تحلیل محتوا تاریخچه ای طولانی در ارتباطات، روزنامه نگاری، جامعه شناسی، روان شناسی و تجارت دارد و به تکنیک های مختلفی مجهز شده است (Momeni rad at al, 2013: 189).

تحلیل محتوا از روش های عمده مشاهده اسنادی است که به وسیله آن می توان متون، اسناد و مدارک و در واقع هر نوع سند ثبت و مطالب ضبط شده ای را خواه مربوط به گذشته و خواه مربوط به زمان حال، مورد ارزیابی و تحلیلی منظم تر، دقیق تر و از همه مهم تر با درجات بالاتری از پایایی قرار داد. تحلیل محتوا روشی است که در آن پژوهشگران به آزمون دستاوردهای ارتباطات اجتماعی انسان ها که نوعا از جنس اسناد و مدارک (نوشته و نانوشته) است، می پردازد (Ghaedi & Golshani, 2016: 59). از این رو پژوهش حاضر با روش تحلیل محتوای کمی صورت پذیرفته است. در یک طبقه بندی کلی، معمولاً روش های متفاوت تحلیل محتوا به دو دسته کلی تقسیم می شوند: روش های کمی و روش های کیفی. در روش های کمی، معمولاً مقدار زیادی داده ها به گونه مختصر تحلیل می شوند. در این روش می توان مجموعه ای از اسناد و یا متون را استخراج، شمارش و طبقه بندی کرد. در روش های کیفی، مقدار کمی داده های مرکب و مفصل تحلیل می شوند و پایه واحد اطلاعاتی، ظهور یا غیبت یک خصیصه است (Fazeli, 1997: 99).

اساس تحلیل محتوای کمی بر کمی کردن کیفیت ها و متن مورد بررسی استوار است و به همین خاطر کمی بودن، بارزترین ویژگی تحلیل محتوا بشمار می‌رود. در واقع، در این روش، تجزیه تحلیل فرآورده‌های ارتباطی بر پایه آمار و ارقام، فراوانی و درصدها انجام می‌شود. طبعا برای کمی کردن، مزیت‌هایی در نظر گرفته شده است. از جمله اینکه توصیف هایی که با عدد بیان می‌شوند، از توصیف هایی نظیر«کم تر از نصف» یا «تقریبا همیشه» داده های دقیق تری ارایه می‌دهند. مزیت دیگر، این است که روش های آماری مجموعه پرتوانی از ابزار را، نه تنها برای دقت بخشیدن و تلخیص دقیق یافته ها بلکه برای اصلاح کیفیت تفسیر و استنتاج فراهم می‌سازند (Holstie, 1995: 25).

جامعه آماری پژوهش، مقالات منتشر شده در زمینه مدیریت روستایی از سال ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۸ می باشد. تعداد کل مقالات انتشار یافته طی سال های مورد نظر پژوهش ۶۶ مقاله می باشد که تمامی مقالات به صورت جداگانه بررسی و محاسبات توسط نرم افزار Ex-cel صورت پذیرفته شد مورد بررسی و تجزیه و تحلیل قرار گرفتند. در ادامه نتایج بررسی مقاله های مورد نظر ارائه خواهد شد.

یافته ها و بحث

- توزیع فراوانی تعداد، جنس، رتبه علمی و تخصص نویسندگان

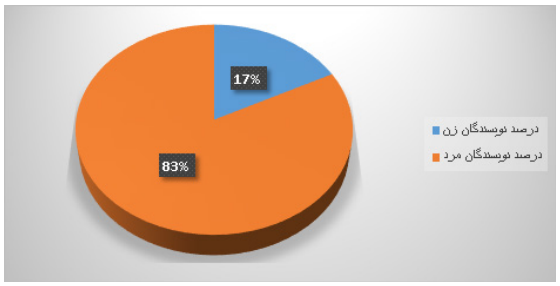
اطلاعات تعداد نویسندگان در پژوهش حاضر در جدول (۱) مشخص شده است. همانطور که ملاحظه می شود در ۶۶ مقاله علمی پژوهشی مورد بررسی تعداد ۱۶۶ نویسنده

[Downloaded from ijurm.imo.org.ir on 2026-11-23]

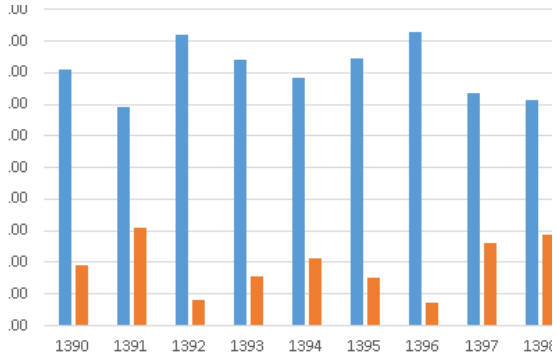
حضور داشته اند، که از این تعداد ۲۹ نفر را زنان و ۱۳۷ نفر را مردان تشکیل می دهند. همچنین از مجموع نویسندگان ۱۷ درصد را زنان و ۸۳ درصد را مردان شامل شده اند که نمودار (۱) سهم دو جنس از مجموع مقالات در طی دوره زمانی مورد بررسی را نشان می دهد. نمودار (۲) نیز تغییرات جنسیت نویسندگان (به درصد) طی دوره زمانی مورد بررسی را نشان می دهد.

در پاسخ به پرسش تخصص یا رشته ی نویسندگان می توان اظهار داشت که بیشتر نویسندگان دارای رشته جغرافیای روستایی می باشند که شامل ۷۹,۷۱ درصد از کل نویسندگان می باشد. همچنین در رتبه های بعد رشته های کشاورزی با ۹,۰۳ درصد، برنامه ریزی شهری و شهرسازی با ۱,۸۱ درصد، جامعه شناسی با ۱,۸۱ و توسعه روستایی با ۱,۲۰ و سایر رشته ها با ۶,۶۳ درصد قرار دارند. تمامی این گرایش ها در جدول (۲) و نمودار (۳) قابل مشاهده هستند.

توزیع فراوانی رتبه علمی نویسندگان در جدول (۳) ارائه شده است. رتبه های علمی مورد بررسی در این مقالات به ۹ دسته تقسیم بندی شده اند که به ترتیب شامل استاد، دانشیار، استادیار، هیئت علمی، مدرس، دکتری، دانشجوی دکتری، کارشناس ارشد، دانشجوی ارشد و سایر رتبه های علمی می باشند. بر اساس این جدول بالاترین فراوانی مربوط به رتبه علمی استادیار با ۲۴,۷۰ درصد می باشد و کم ترین فراوانی مربوط به مدرس دانشگاه با ۲,۴۱ درصد می باشد. دیگر رتبه های علمی در رتبه های بعد قرار می گیرند که در جدول (۳) و نمودار (۴) قابل مشاهده می باشند.

نمودار(۱): سهم دو جنس از مجموع مقالات بررسی شده طی دوره زمانی مورد بررسی (منبع: نگارندگان تحقیق، ۱۳۹۹)

نمودار (۲): تغییرات جنسیت نویسندگان طی دوره زمانی مورد بررسی (به درصد) (ماخذ: یافته های نگارندگان، ۱۳۹۹)

جدول (۱): وضعیت نویسندگان از نظر جنسیت

سال	تعداد کل نویسندگان	تعداد نویسندگان زن	تعداد نویسندگان مرد	نسبت نویسندگان مرد ٪	نسبت نویسندگان زن ٪
۱۳۹۰	۲۱	۴	۱۷	۸۰,۹۵	۱۹,۰۵
۱۳۹۱	۱۳	۴	۹	۶۹,۲۳	۳۰,۷۷
۱۳۹۲	۲۵	۲	۲۳	۹۲,۰۰	۸,۰۰
۱۳۹۳	۱۹	۳	۱۶	۸۴,۲۱	۱۶,۷۹
۱۳۹۴	۱۴	۳	۱۱	۷۸,۵۷	۲۱,۴۳
۱۳۹۵	۱۳	۲	۱۱	۸۴,۶۲	۱۵,۳۸
۱۳۹۶	۲۸	۲	۲۶	۹۲,۸۶	۷,۱۴
۱۳۹۷	۱۹	۵	۱۴	۷۳,۶۸	۲۶,۳۲
۱۳۹۸	۱۴	۴	۴	۷۱,۴۳	۲۸,۵۷
جمع کل	۱۶۶	۲۹	۱۳۷		

ماخذ: نگارندگان تحقیق، ۱۳۹۹

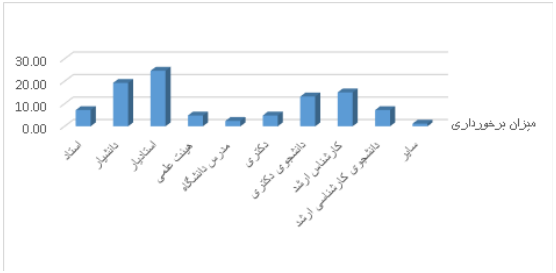
مدیریت شهری
فصلنامه علمی پژوهشی
مدیریت شهری و روستایی
شماره ۵۹ . تابستان ۱۳۹۹
Urban managment
No.59 Summer 2020

[Downloaded from ijurm.imo.org.ir on 2026-11-23]

جدول (۲):وضعیت تخصص نویسندگان

تخصص یا رشته دانشگاهی	فراوانی	میزان برخورداری
جغرافیای روستایی	۱۳۲	۷۹,۷۱
برنامه ریزی شهری و شهرسازی	۳	۱,۸۱
توسعه روستایی	۲	۱,۲۰
کشاورزی	۱۵	۹,۰۳
جامعه شناسی	۳	۱,۸۱
سایر رشته ها	۱۱	۶,۶۳
جمع کل	۱۶۶	۱۰۰

ماخذ: یافته های نگارندگان، ۱۳۹۹

نمودار (۳): رتبه علمی نویسندگان (ماخذ: یافته های نگارندگان، ۱۳۹۹)

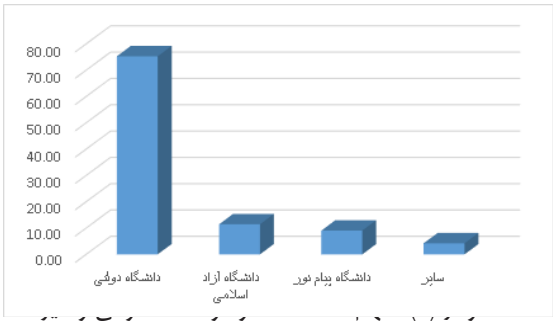
توزیع فراوانی موسسات دولتی و غیر دولتی، نویسندگان پر کار و ماهیت مکانی مقالات

در ارتباط با توزیع فراوانی دانشگاه ها و موسسات دولتی و غیر دولتی می توان اظهار نمود که دانشگاه دولتی با فراوانی ۱۲۵، و بیشترین فراوانی ۷۵,۳۰ درصد از سهم دانشگاه ها و موسسات را به خود اختصاص داده است که در این بین سهم دانشگاه تهران از دیگر دانشگاه ها در خور توجه بوده است. در مرتبه بعد دانشگاه آزاد اسلامی با فراوانی ۱۹ قرار دارد که ۱۱,۴۵ درصد از سهم دانشگاه ها و موسسات را به خود اختصاص داده است. دانشگاه پیام نور با فراوانی ۱۵ حدود ۹,۰۴ درصد از سهم موسسات را شامل شده است و در نهایت سایر دانشگاه ها و موسسات دولتی و غیر دولتی ۴,۲۲ درصد از این سهم را به خود اختصاص داده اند.

در زمینه تعداد نویسندگان پر کار (جدول ۳)، می توان اظهار نمود که بیشتر نویسندگان تنها در یک مقاله همکاری داشته اند؛ اما در بین آن ها تنها سه نفر پر کارتر بوده اند: سیدعلی بدری، علی اکبر عنابستانی و نصرالله مولایی هشجین.

همچنین در ارتباط با وضعیت تعداد نویسندگان و مقالات آنها که در جدول (۴) به نمایش گذاشته شده است می توان نتیجه گرفت که بیشترین نویسندگان یعنی حدود ۸۶,۸۱ درصد نویسندگان در یک مقاله مشارکت کرده اند. یعنی بیشتر از سه چهارم نویسندگان فقط در یک مقاله حضور داشته اند که این نشان دهنده تنوع نسبتا پایین اسامی در مقالات می باشد.

در زمینه پراکندگی استان های مورد بررسی، بیشترین مطالعات صورت گرفته در ارتباط با مدیریت روستایی در غالب تمام شماری کشور قرار دارند که فراوانی آن ۱۶ و حدود ۲۴,۲۴ درصد را شامل می شود. دیگر استان ها در رتبه های بعد قرار دارند که از این میان می توان به استان گیلان که ۷,۵۸ درصد، استان های اصفهان، اردبیل و کرمانشاه هر کدام با ۶,۰۶ درصد، استان های مازندران، لرستان، کهکیلویه و بویر احمد، خراسان رضوی و هر کدام با ۵ درصد اشاره کرد. استان های دیگر سهم ناچیزی از مقالات را به خود اختصاص داده اند.

دولتی (ماخذ: یافته های نگارندگان، ۱۳۹۹)

جدول (۴): وضعیت نویسندگان پر کار

رتبه	نام نویسنده	تعداد مقالات
۱	سید علی بدری	۳
۲	علی اکبر عنابستانی	۳
۳	نصرالله مولایی هشجین	۳

ماخذ: یافته های نگارندگان: ۱۳۹۹

جدول (۶): وضعیت تعداد مقالات و نویسندگان آن ها

تعداد مقالات	تعداد نویسندگان
یک مقاله	۱۲۵
دو مقاله	۱۶
سه مقاله	۳
جمع کل نویسندگان	۱۴۴

ماخذ: یافته های نگارندگان: ۱۳۹۹

مدیریت شهری
فصلنامه علمی پژوهشی
مدیریت شهری و روستایی
شماره ۵۹ . تابستان ۱۳۹۹
Urban managment
No.59 Summer 2020

[Downloaded from ijurm.imo.org.ir on 2026-11-23]

فصلنامه علمی پژوهشی
مدیریت شهری و روستایی
شماره ۵۹ . تابستان ۱۳۹۹
Urban managment
No.59 Summer 2020

- توزیع فراوانی روش تحقیق و پژوهش، روش نمونه گیری و گردآوری اطلاعات

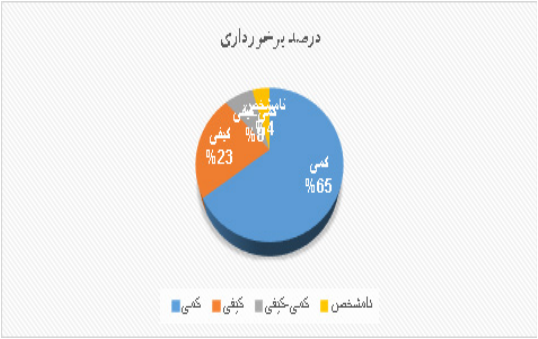
فرایند اجرای یک پژوهش در عمل می تواند به سه گروه کمی، کیفی و ترکیبی تقسیم شود. در پژوهش های کمی از متغیرهای کمی استفاده می شود و معمولا پژوهش دارای فرضیه است. پژوهش های کیفی از دسته پژوهش هایی است که در آنها متغیرهای کیفی مورد بررسی قرار گرفته و به تفسیر دانش کمک می نمایند. در پژوهش های ترکیبی در انجام یک پژوهش از ویژگی های هر دو پژوهش قبلی استفاده می شود. کثرت تحقیقات کمی در مقابل تحقیقات کیفی در تمامی حوزه های علمی مشهود می باشد. هدف پژوهش کیفی با توجه به ماهیت آن، مطالعه عمیق و همه جانبه بر روی پدیده مورد مطالعه است. بنابراین، به نظر می رسد تحقیق کیفی بیش تر بر پایه های پدیدارشناسی، تفسیرگرایی و تاویل استوار است که در هر سه رهیافت بر جنبه های ذهنی انسانی تأکید می شود. آنچه در پژوهش کیفی مهم است، تأکید بر کل نگری، حرکت از مشاهده جزییات رفتار و الگوسازی آن به سوی نظریه سازی، منطق استقرایی، طبیعت گرایی و توجه به تامیت پدیده اجتماعی است (Allahyari at al, 2015: 237).

براساس یافته های پژوهش از میان ۶۶ مقاله مورد بررسی، تعداد ۴۳ مقاله از نوع کمی (۶۵,۱۵درصد) بوده اند. تعداد ۱۵ مقاله از نوع کیفی (۲۲,۷۳ درصد) و تعداد ۵ مقاله از نوع ترکیبی (۷,۵۸) بودند.

در ارتباط با روش تحقیق مورد بررسی در مقالات مورد مطالعه به گونه ای است که بیشترین فراوانی مربوط به روش توصیفی تحلیلی با فراوانی ۲۸ مقاله می باشد که ۴۲,۴۲ درصد از مقالات را شامل می شود. در رتبه های بعد روش پیمایشی با ۹ فراوانی (۱۳,۶۴ درصد)، روش توصیفی_ پیمایشی با فراوانی ۸ (۱۲,۱۲ درصد)، روش تحلیل محتوا با فروانی ۴ (۶,۰۶ درصد)، روش کاربردی با فراوانی ۴ (۶,۰۶ درصد) و سایر روش ها با فراوانی ۶ (۹,۰۹ درصد) در رتبه های بعد قرار دارند. همچنین از تعداد ۶۶ مقاله ۷ مقاله (۱۰,۶۱درصد) روش تحقیق نامشخصی دارند که در جدول (۶) به خوبی نمایش داده شده است.

توزیع فراوانی روش های نمونه گیری در مقالات مورد بررسی در جدول (۹) و نمودار (۹) قابل مشاهده می باشد. از مجموع ۶۶ مقاله، ۳۱ مقاله (۴۶,۹۷ درصد) از نمونه گیری تصادفی ساده استفاده کرده اند، ۱ مقاله از نمونه گیری تصادفی طبقاتی استفاده کرده است و همچنین در یک مقاله دیگر نیز از نمونه گیری احتمالی استفاده کرده است. دیگر مقالات از وضعیت نامشخصی برخوردارند که حدود ۴۸,۴۸ درصد از مقالات را شامل می شوند.

توزیع فراوانی روش های گرد آوری اطلاعات در نمودار (۶) قابل مشاهده می باشد. در این پژوهش این روش ها را به ۴ روش (پرسش نامه، مصاحبه، میدانی و اسنادی) تقسیم نمودیم که در این بین سهم روش پرسش نامه با فراوانی ۴۲ حدود ۶۳,۶۴ درصد می باشد، سهم روش مصاحبه با فراوانی ۹، حدود ۱۳,۶۴ درصد، سهم روش اسنادی با فراوانی ۱۱،حدود ۱۶,۶۷ درصد و سهم روش میدانی ۱,۵۲ درصد می باشد. در این میان حدود ۴,۵۵ درصد مقالات از وضعیت نامشخصی برخوردار می باشند.

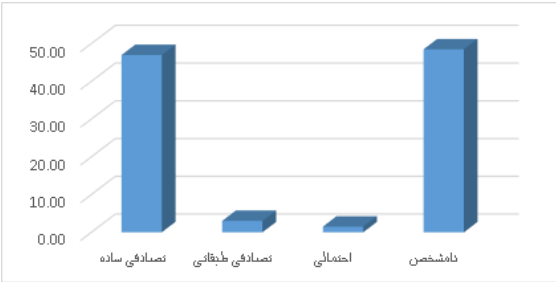
نمودار (۶): وضعیت روش پژوهش در مقالات مورد بررسی (ماخذ: یافته های نگارندگان، ۱۳۹۹)

جدول (۵): وضعیت روش تحقیق در مقالات مورد بررسی

روش تحقیق	فراوانی	درصد برخورداری
توصیفی- تحلیلی	۲۸	۴۲,۴۲
توصیفی- پیمایشی	۸	۱۲,۱۲
پیمایشی	۹	۱۳,۶۴
تحلیل محتوا	۴	۶,۰۶
کاربردی	۴	۶,۰۶
سایر	۶	۹,۰۹
نامشخص	۷	۱۰,۶۱
جمع کل	۶۶	۱۰۰

ماخذ: یافته های نگارندگان، ۱۳۹۹

[Downloaded from ijurm.imo.org.ir on 2026-11-23]

نمودار (۷): وضعیت روش نمونه گیری در مقالات مورد مطالعه (ماخذ: یافته های نگارندگان، ۱۳۹۹)

جدول (۶): وضعیت روش گرد آوری اطلاعات در مقالات مورد مطالعه

روش گردآوری اطلاعات	فراوانی	درصد برخورداری
پرسش نامه	۴۲	۶۳,۶۴
مصاحبه	۹	۱۳,۶۴
اسنادی	۱۱	۱۶,۶۷
میدانی	۱	۱,۵۲
نامشخص	۳	۴,۵۵
جمع کل	۶۶	۱۰۰

ماخذ: یافته های نگارندگان، ۱۳۹۹

- توزیع فراوانی فصلنامه ها و حیطه موضوعی مقالات مورد مطالعه

در ارتباط با فصلنامه هایی که در آن ها مقالات مورد بررسی مورد پذیرش قرار گرفته اند می توان بیان نمود که بیشتر مقالات مورد برسی پیرامون مدیریت روستایی در مجلات و فصلنامه های جغرافیایی مورد پذیرش قرار گرفته اند و تعداد ۱۰ مقاله (۱۵,۱۵ درصد) در سایر مجلات و فصلنامه ها پذیرش شدند. بر اساس یافته های پژوهش بیشترین فراوانی مربوط به فصلنامه جغرافیا با فراوانی ۸ (۱۲,۱۲درصد)، فصلنامه پژوهش های روستایی با فراوانی ۶ (۹,۰۹ درصد)، فصلنامه پژوهش و برنامه ریزی روستایی و برنامه ریزی فضایی هر کدام با فراوانی ۴، (۶,۰۶ درصد) می باشد. دیگر فصلنامه ها در جدول (۷) قابل مشاهده می باشند.

برای تعیین گرایش های موضوعی و جلوگیری از پراکندگی، همانطور که در جدول (۸) مشاهده می شود. موضوعات ارائه شده در ۲۶ دسته به شرح زیر طبقه بندی شده اند که مهم ترین موضوعات مورد علاقه نویسندگان در حوزه مطالعات روستایی به ترتیب موضوعات نقش و عملکرد دهیاران و شوراهای اسلامی در مدیریت روستایی با فراوانی ۹ (۱۳,۶۴ درصد)، چالش ها و آسیب ها و عوامل بازدارنده در مدیریت روستایی با فراوانی ۷ (درصد ۱۰,۶۱)، ارزیابی مدیریت روستایی و مدیریت نوین روستایی با فراوانی ۵ (۷,۵۸ درصد)، حکمروایی خوب در مدیریت روستایی با فراوانی ۵ (۷,۵۸درصد)، زنان و مدیریت روستایی با فراوانی ۴ (۶,۰۶ درصد)، طراحی مدل و الگوی مدیریت روستایی با فراوانی ۴ (۶,۰۶ درصد) و مدیرت مشارکتی و مشارکت مردم در مدیریت روستایی با فراوانی ۳ (۴,۵۵ درصد) دارای بیشترین فراوانی در میان موضوعات می باشند. دیگر موضوعات در جدول (۸) به خوبی قابل مشاهده می باشد.

بحث و نتیجه گیری

اصولا مواد غیرکتابی از نظر محتوای اطلاعاتی اهمیت زیادی دارند. معمولا آثار پژوهشگران پیش از آنکه به صورت کتاب در اختیار علاقه مندان قرار گیرد، در نسخه های محدود به شکل مقاله در مجلات، سمینارها، انتشارات دولتی منتشر می شود. یکی از این منابع اطلاعاتی با ارزش مجلات علمی- پژوهشی هستند. مجلات داخلی باتوجه به رشد دانشجویان دوره های عالی و شرط داشتن مقاله علمی- پژوهشی برای دفاع از رساله و همچنین ضوابط ارتقای اعضاء هیأت علمی دانشگاه ها، رشد کمی و کیفی نسبتا خوبی یافته اند. بررسی محتوایی پژوهش های انجام شده در حوزه های گوناگون علمی، سیاست گزاران امر را به سمت ارتقای سطح کیفی و جبران کمبودهای پژوهشی، سوق می دهد (Allahyari at al, 2015:244). در پژوهش حاضر، با بررسی مقالات علمی- پژوهشی در حوزه مدیریت روستایی در ایران، در طی سال های ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۸ نتایج زیر حاصل گردید:

اطلاعات تعداد نویسندگان بدین صورت بود که در ۶۶ مقاله علمی پژوهشی مورد بررسی تعداد ۱۶۶ نویسنده حضور داشته اند، از این تعداد ۲۹ نفر را زنان و ۱۳۷ نفر را مردان تشکیل می دهند. همچنین از مجموع نویسندگان ۱۷ درصد را زنان و ۸۳ درصد را مردان شامل شده است. این ترکیب جنسیتی نشانگر عدم اقبال زنان محقق در مطالعات روستایی به موضوع پراهمیت مدیریت روستاها است. البته با توجه به حضور کم رنگ و کم سابقه زنان در مدیریت روستایی در قالب جایگاه های

مدیریت شهری
فصلنامه علمی پژوهشی
مدیریت شهری و روستایی
شماره ۵۹ . تابستان ۱۳۹۹
Urban managment
No.59 Summer 2020

[Downloaded from ijurm.imo.org.ir on 2026-11-23]

جدول (۷): وضعیت فصلنامه های گرایش جغرافیا در مقالات مورد بررسی

فصلنامه	فراوانی	درصد برخورداری	فصلنامه	فراوانی	درصد برخورداری
پژوهش های روستایی	۶	۹،۰۹	راهبرد توسعه	۲	۳،۰۳
نگرش های نو در جغرافیای انسانی	۱	۱،۵۲	جغرافیا و توسعه	۳	۴،۵۵
مدیریت شهری	۳	۴،۵۵	روستا و توسعه	۲	۳،۰۳
روستا و توسعه	۲	۳،۰۳	مطالعات برنامه ریزی سکونتگاه های روستایی	۳	۴،۵
برنامه ریزی منطقه ای	۱	۱،۵۲	پژوهش های مکانی فضایی	۱	۱،۵۲
کاوش های جغرافیایی مناطق روستایی	۱	۱،۵۲	پژوهش های جغرافیای انسانی	۱	۱،۵۲
جغرافیای سرزمین	۱	۱،۵۲	برنامه ریزی آمایش فضا	۱	۱،۵۲
جغرافیا	۸	۱۲،۱۲	پژوهش های جغرافیای انتظامی	۱	۱،۵۲
چشم انداز جغرافیایی	۱	۱،۵۲	آمایش جغرافیایی فضا	۲	۳،۰۳
پژوهش و برنامه ریزی روستایی	۴	۶،۰۶	توسعه محلی (روستایی- شهری)	۱	۱،۵۲
اقتصاد فضا و توسعه روستایی	۱	۱،۵۲	مخاطرات محیط طبیعی	۱	۱،۵۲
جغرافیاو آمایش شهری- منطقه ای	۱	۱،۵۲	جغرافیا و برنامه ریزی روستایی	۱	۱،۵۲
برنامه ریزی فضایی	۴	۶،۰۶	سایر فصلنامه ها	۱۰	۱۵،۱۵
مسکن و محیط روستا	۱	۱،۵۲	برنامه ریزی توسعه کالبدی	۱	۱،۵۲
فرآیند مدیریت و توسعه	۱	۱،۵۲	جمع کل	۶۶	۱۰۰

ماخذ: یافته های نگارندگان، ۱۳۹۹

جدول (۸): حیطه موضوعی و گرایشات مقالات در بازه زمانی بررسی شده

عنوان	فراوانی	سهم از کل	عنوان	فراوانی	سهم از کل
نقش و عملکرد دهیاران و شوراهای اسلامی در مدیریت روستایی	۹	۱۳،۶۴	علل کارآمدی و ناکارآمدی مدیریت روستایی	۲	۳،۰۳
چالش ها و آسیب ها و عوامل بازدارنده در مدیریت روستایی	۸	۱۱،۱۲	نقش مدیری‌ت روستایی در توسعه اقتصادی	۲	۳،۰۳
ارزیابی مدیریت روستایی و مدیریت نوین روستایی	۵	۷،۵۸	مدیریت روستایی و توسعه پایدار روستایی	۲	۳،۰۳
حکمروایی خوب در مدیریت روستایی	۵	۷،۵۸	ارزیابی پتانسیل مدیریت بحران های روستایی	۲	۳،۰۳
زنان و مدیریت روستایی	۴	۶،۰۶	مدیریت روستایی و کشاورزی	۲	۳،۰۳
طراحی مدل و الگوی مدیریت روستایی	۴	۶،۰۶	نقش مدیریت روستایی در توسعه کالبدی سکونتگاه های روستایی	۲	۳،۰۳
مدیریت مشارکتی و مشارکت مردم در مدیریت روستایی	۳	۴،۵۵	تعاونی ها و ارائه خدمات در مدیریت روستایی	۱	۱،۵۲
سرمایه اجتماعی و مدیریت روستایی	۳	۴،۵۵	عملکرد شوراهای حل اختلاف در مدیریت روستایی	۱	۱،۵۲
راهبردها و جایگاه مدیریت روستایی در توسعه روستایی	۲	۳،۰۳	مدیریت روستایی در روستاهای کوچک و بزرگ	۱	۱،۵۲
میزان رضایتمندی و تاثیرپذیری روستاها از مدیریت روستایی	۲	۳،۰۳	تاثیر عوامل تاریخی بر مدیریت روستایی	۲	۳،۰۳
میزان آگاهی دهیاران در مدیریت روستایی	۲	۳،۰۳	مقایسه مدیریت روستایی ایران و چین	۱	۱،۵۲
جمع کل			۶۶		

ماخذ: یافته های نگارندگان، ۱۳۹۹

مدیریت شهری
فصلنامه علمی پژوهشی
مدیریت شهری و روستایی
شماره ۵۹ . تابستان ۱۳۹۹
Urban managment
No.59 Summer 2020

[Downloaded from ijurm.imo.org.ir on 2026-11-23]

دهیـار و عضـو شـورای اسـلامی روسـتاها مـی تـوان ایـن وضعیـت را تـا حـدودی توجیـه نمـود و انگیـزه کمتـری را در بیـن زنـان پژوهشـگر ایـن حـوزه سـراغ گرفـت.

همچنیـن در زمینـه تخصـص یـا رشـته نویسـندگان مـی تـوان اظهـار داشـت کـه بیشـتر نویسـندگان دارای جغرافیـای روسـتایی مـی باشـند کـه شـامل ۵۶,۰۲ درصـد از کل نویسـندگان مـی باشـد. ایـن امـر بیانگـر نـگاه جـدی جغرافیدانـان بـه موضـوع مدیریـت روسـتاها و آثـار آن بـر پارامترهـای جغرافیایـی نواحـی روسـتایی اسـت. بـا توجـه بـه ماهیـت جغرافیایـی بخـش عمـده از وظایـف و مسـئولیت هـای دهیـاران در روسـتاها، نـگاه جـدی رشـته جغرافیـای روسـتایی بـه موضـوع مدیریـت دارای ضـرورت بـوده و شـکل گرفتـه اسـت.

نتایـج بررسـی رتبـه هـای علمـی نشـان مـی دهـد کـه بالاتریـن فراوانـی مربـوط بـه رتبـه علمـی اسـتادیار بـا ۲۴,۷۰ درصـد مـی باشـد و کـم تریـن فراوانـی مربـوط بـه مـدرس دانشـگاه بـا ۲,۴۱ درصـد مـی باشـد. دیگـر رتبـه هـای علمـی در رتبـه هـای بعـد قرار مـی گیرند. مشـارکت بالاتر اسـتادیاران را مـی تـوان بـه تـلاش بیشـتر آن هـا بـرای برقـراری ارتبـاط بـا مدیریـت نویـن روسـتاها در قالـب نهـاد دهیـاری مرتبـط دانسـت. از آنجایـی کـه سـابقه فعالیـت دهیـاری هـا در ایـران کمتـر از دو دهـه اسـت، لـذا پژوهشـگران و اسـاتید جـوان ارتبـاط نزدیـک تـری بـا آن برقـرار نمـوده و دغدغـه بیشـتری بـرای درک فرایندهـای موثـر بـر عملکـرد آن دارنـد.

در ارتبـاط بـا توزیـع فراوانـی دانشـگاه هـا و موسسـات دولتـی و غیـر دولتـی مـی تـوان اظهـار نمـود کـه دانشـگاه هـای دولتـی ۷۵,۳۰ درصـد از سـهم دانشـگاه هـا و موسسـات را بـه خـود اختصـاص داده اسـت کـه در ایـن بیـن سـهم دانشـگاه تهـران از دیگـر دانشـگاه هـا در خـورد توجـه بـوده اسـت. ایـن موضـوع بـا توجـه بـه فراگیـری بیشـتر مقاطـع تحصیـلات تکمیلـی در رشـته هـای مرتبـط بـا مطالعـات روسـتایی در دانشـگاه هـای دولتـی خصوصـا در رشـته جغرافیـا مرتبـط دانسـت. دانشـگاه تهـران نیـز بـه واسـطه برخـورداری از مقاطـع کارشناسـی ارشـد و دکتـرای جغرافیـای روسـتایی همـواره از وزن بالایـی در تولیـدات علمـی حـوزه مدیریـت روسـتایی بهـره منـد بـوده اسـت.

در زمینـه تعـداد نویسـندگان پـر کار مـی تـوان اظهـار نمـود کـه بیشـتر نویسـندگان تنهـا در یـک مقالـه همـکاری داشـته انـد؛ امـا در بیـن آن هـا تنهـا سـه نفـر پـر کارتـر بـوده انـد کـه شـامل آقایـان؛ سـید علـی بـدری، علـی اکبـر عنابسـتانی و نصـرالله مولایـی هشـجین اسـت. نکتـه قابـل تامـل در مـورد ایـن اسـامی، اول ایـن کـه هـر سـه ایشـان از اسـاتید رشـته جغرافیـای روسـتایی هسـتند و اینجـا هـم ادعـای اهمیـت بـالای مطالعـات مدیریـت روسـتایی در رشـته جغرافیـا مـورد تاییـد قـرار مـی گیـرد. همچنیـن بـه ایـن نکتـه مـی تـوان اشـاره نمـود کـه هـر سـه نفـر دارای تالیفاتـی در قالـب کتـاب بـا موضـوع مدیریـت روسـتایی هسـتند کـه نشـان دهنـده تمرکـز آنهـا بـر حـوزه موضوعـی مدیریـت روسـتایی و هدایـت هدفمنـد پژوهـش هـای دانشـگاهی در ایـن حـوزه بـا هـدف تعمیـق دانـش ایـن حـوزه و نیـز ادراک عمیـق تـر و ارائـه راهکارهـای جامـع تـر بـرای مسـائل مبتلابـه مدیریـت روسـتایی ایـران اسـت.

در ارتبـاط بـا وضعیـت تعـداد نویسـندگان و مقـالات آنهـا مـی تـوان نتیجـه گرفـت کـه بیشـترین نویسـندگان یعنـی حـدود ۸۶,۸۱ درصـد نویسـندگان در یـک مقالـه مشـارکت کـرده انـد. یعنـی بیشـتر از سـه چهـارم نویسـندگان فقـط در یـک مقالـه حضـور داشـته انـد کـه ایـن نشـان دهنـده تنـوع نسـبتا پاییـن اسـامی در مقـالات مـی باشـد. ایـن امـر نشـانه خوبـی بـرای پژوهـش هـای ایـن حـوزه نبـوده و بیانگـر تعـداد انـدک پژوهشـگران تخصصـی و باسـابقه در ایـن حـوزه مطالعاتـی اسـت. بـه بیـان دیگـر، طـی دهـه گذشـته تنهـا ۱۵ درصـد از پژوهشـگران حـوزه مدیریـت روسـتایی در بیـش از یـک پژوهـش مرتبـط بـا ایـن حـوزه حضـور و مشـارکت داشـته انـد. بـی شـک یکـی از عوامـل موثـر بـر تـداوم مسـائل مدیریـت روسـتایی در ایـران، عـدم تمرکـز و تعمـق مـداوم پژوهشـگران بـر مسـائل ایـن حـوزه و تـلاش در راسـتای ارائـه راه حـل هـای مبتنـی بـر مطالعـات طولـی و گذشـته نگـر اسـت.

در زمینـه پراکندگـی اسـتان هـای مـورد بررسـی، بیشـترین مطالعـات صـورت گرفتـه در ارتبـاط بـا مدیریـت روسـتایی در غالـب مطالعـه کشـوری قـرار دارنـد کـه فراوانـی آن ۱۶ و حـدود ۲۴,۲۴ درصـد را شـامل مـی شـود. اسـتان هـا در رتبـه هـای بعـد قـرار دارنـد کـه از ایـن میـان مـی تـوان بـه اسـتان گیـلان کـه ۷,۵۸ درصـد، اسـتان هـای اصفهـان، اردبیـل و کرمانشـاه هـر کـدام بـا ۶,۰۶ درصـد، اسـتان هـای مازنـدران، لرسـتان، کهگیلویـه و بویراحمـد و خراسـان رضـوی هـر کـدام بـا ۴,۵۵ درصـد اشـاره کـرد. بـا توجـه بـه کمبـود شـدید محققـان تخصصـی حـوزه مدیریـت روسـتایی نمـی تـوان امیـد چندانـی بـه پراکنـش مطالعـات در سـطح کشـور داشـت، همـان طـور کـه مشـخص اسـت تعـداد زیـادی از اسـتان هـا از حتـی یـک مطالعـه در زمینـه مدیریـت روسـتاها بـی بهـره ماندنـد.

در زمینـه روش پژوهـش از میـان ۶۶ مقالـه مـورد بررسـی، تعـداد ۴۳ مقالـه از نـوع کمـی (۶۵,۱۵ درصـد) بـوده انـد. تعـداد ۱۵ مقالـه از نـوع کیفـی (۲۲,۷۳ درصـد) و تعـداد ۵ مقالـه از نـوع ترکیبـی (۷,۵۸) بودنـد. غلبـه روش هـای کمـی در ایـن حـوزه نیـز ماننـد سـایر حـوزه هـای پژوهشـی

مدیریت شهری
فصلنامه علمی پژوهشی
مدیریت شهری و روستایی
شماره ۵۹ . تابستان ۱۳۹۹
Urban managment
No.59 Summer 2020

[Downloaded from ijurm.imo.org.ir on 2026-11-23]

مطالعات روستایی قابل پیش بینی است. تاکید بر روش های کمی با توجه به تجارب ارزنده و متراکم دهیاران و اعضای شوراهای اسلامی روستاها که می توانند در غالب مطالعات عمیق کیفی مورد واکاوی و تحلیل قرار گیرند، چندان جای توجیه ندارد و مقتضی است که این خلا روش شناختی توسط پژوهشگران، پوشش داده شود.

در ارتباط با روش تحقیق بیشترین فراوانی مربوط به روش توصیفی تحلیلی با فراوانی ۲۸ مقاله می باشد که ۴۲,۴۲ درصد از مقالات را شامل می شود. در رتبه های بعد روش پیمایشی با ۹ فراوانی (۱۳,۶۴ درصد)، روش توصیفی_ پیمایشی با فراوانی ۸ (۱۲,۱۲ درصد)، روش تحلیل محتوا با فراوانی ۴ (۶,۰۶ درصد)، روش کاربردی با فراوانی ۴ (۶,۰۶ درصد) و سایر روش ها با فراوانی ۶ (۹,۰۹ درصد) در رتبه های بعد قرار دارند.

توزیع فراوانی روش های نمونه گیری در مقالات مورد بررسی نشان داد که از مجموع ۶۶ مقاله، ۳۱ مقاله (۴۶,۹۷ درصد) از نمونه گیری تصادفی ساده استفاده کرده اند. یکی از اهم دلایل این روش نمونه گیری، فقدان توجه به مطالعات عمیق متمرکز بر گروه های هدف خاص تاثیرپذیر از تصمیمات و رفتارهای مدیران روستایی است. غفلت از گروه ها و اقشار مستقر در سکونتگاه های روستایی به عنوان ذی نفعات برنامه های توسعه ای دهیاری ها، پژوهشگران را به سوی نمونه گیری تصادفی ساده سوق می دهد و نهایتا نتایج انبوهی از مقالات، نمی توانند نه صدایی از این گروه های خاص روستاییان باشند و نه چاره ای برای مسائل خرد و کلان آن ها.

در زمینه ابزارهای گرد آوری اطلاعات نتایج نشان می دهد که پرسش نامه با حدود ۶۳,۶۴ درصد بالاترین سهم را دارد، مصاحبه با حدود ۱۳,۶۴ درصد، روش اسنادی با حدود ۱۶,۶۷ درصد می باشد. با توجه به غلبه روش شناسی کمی در غالب پژوهش ها می توان این موضوع را قابل توجیه دانست.

در ارتباط با فصلنامه هایی که در آن ها مقالات مورد بررسی مورد پذیرش قرار گرفته اند می توان بیان نمود که بیشتر مقالات در مجلات و فصلنامه های جغرافیایی مورد پذیرش قرار گرفته اند و تعداد ۱۰ مقاله (۱۵,۱۵ درصد) در سایر مجلات و فصلنامه ها پذیرش شدند. بر اساس یافته های پژوهش بیشترین فراوانی مربوط به فصلنامه جغرافیا با فراوانی ۸ (۱۲,۱۲ درصد)، فصلنامه پژوهش های روستایی با فراوانی ۶ (۹,۰۹ درصد)، فصلنامه پژوهش و برنامه ریزی روستایی و برنامه ریزی فضایی هر کدام با فراوانی ۴ (۶,۰۶ درصد) می باشد.

البته توجه به این نکته نیز حائز اهمیت است که مجلات تخصصی مطالعات روستایی، سهم مهمی از مجموع مطالعات را بخود اختصاص داده اند که البته با توجه به تمرکز این مجلات بر مسائل روستاها، قابل پیش بینی است.

پیشنهادها

با توجه به خلاها و مسائل فوق الذکر پیشنهادهای زیر ارائه می گردد:

- حضور موثرتر و پررنگ تر زنان در مطالعات مدیریت روستایی خصوصا با توجه به سهم روزافزون زنان در مدیریت روستاها و نیز اثرپذیری آنان از تصمیمات مدیریت محلی.
- توجه بیشتر به گروه های هدف خاص اثرپذیر از تصمیمات و برنامه های مدیریت روستایی مانند جوانان، معلولان، سالخوردگان، مطرودین اجتماعی مانند معتادان و افراد بدنام، کشاورزان، کارآفرینان و سرمایه گذاران در پژوهش های مدیریت روستایی.
- انتخاب حوزه مدیریت روستایی به عنوان حوزه بومی و تخصصی توسط پژوهشگران علاقمند جهت انجام مطالعات طولی و گذشته نگر و نیز مطالعات کیفی و عمیق در جهت شناخت مسائل اولویت دار مدیریت روستاهای ایران و ارائه راهکارهای ملی و منطقه ای برون رفت از این مسائل.
- توجه و تاکید بیشتر مجلات تخصصی مطالعات روستایی بر موضوع مدیریت روستایی با هدف ایجاد ادبیات غنی و مساله محور به معنای خوراک محتوایی و علمی نهادهای اثرگذار و تصمیم ساز در مقیاس های منطقه ای و ملی.
- طرح موضوعات روش شناسی، مساله یابی و حل مساله در پژوهش های حوزه مدیریت روستایی در کشورهای در حال توسعه و توسعه یافته.

منابع

۱. ایزدی، علی، علوی زاده، سید امیر محمد، (۱۳۹۷)، واکاوی نقش توانمندی روان شناختی دهیاران در روند مدیریت و توسعه روستایی (مطالعه موردی: دهستان رشتخوار)، کاوش های جغرافیایی مناطق بیابانی، سال ششم، شماره یک، بهار و تابستان ۱۳۹۷، صص ۲۲۷-۱۹۹.

۲. ایمانی جاجرمی، حسین، پاکدامن، شعبان، (۱۳۹۱)، سنجش اثربخشی عملکرد دهیاری ها بعنوان

مدیریت شهری
فصلنامه علمی پژوهشی
مدیریت شهری و روستایی
شماره ۵۹ . تابستان ۱۳۹۹
Urban managment
No.59 Summer 2020

[Downloaded from ijurm.imo.org.ir on 2026-11-23]

الگـوی نویـن در مدیریـت روسـتا (مطالعـه سـه دهیـاری بخـش رحیـم آبـاد شهرسـتان رودسـر، همایـش ملـی توسـعه روسـتایی، دانشـگاه گیـلان، ۱۳۹۱.

۳. بـدری، سـید علـی، انبارلـو، مسـعود، ملـک جعفریـان، زهـرا، (۱۳۹۷)، نقـش میـزان آگاهـی دهیـاران از قوانیـن و مقـررات در ارتقـاء مدیریـت مطلـوب روسـتایی (مـورد مطالعـه: شهرسـتان طـارم)، نشـریه علمـی- پژوهشـی جغرافیـا و برنامـه ریـزی، سـال ۲۲، شـماره ۶۶، زمسـتان ۱۳۹۷، صـص ۹۴-۶۷.

۴. برقـی، حمیـد، صالحـی، محمـود، (۱۳۹۵)، نقـش مدیریـت نویـن روسـتایی در توسـعه پایـدار روسـتایی، راهبـرد توسـعه، شـماره ۴۵، بهـار ۱۳۹۵، صـص ۲۳۹-۲۰۵

۵. برقـی، حمیـد، قنبـری، یوسـف، (۱۳۹۶)، بررسـی مولفـه هـای تاثیـر گـذار بـر عملکـرد دهیـاران نواحـی روسـتایی شهرسـتان اصفهـان، فصلنامـه روسـتا و توسـعه، سـال ۲۰، شـماره ۱، بهـار ۱۳۹۶، صـص ۱۲۲-۱۰۳.

۶. بشـیری، بهنـاز سـادات، خراسـانی، محمـد امیـن، (۱۳۹۶)، تحلیـل محتـوای مقـالات فصلنامـه پژوهـش هـای روسـتایی بیـن سـال هـای ۱۳۹۴ تـا ۱۳۸۹، پژوهـش هـای روسـتایی، بهـار ۱۳۹۶، دوره ۸، شـماره ۱، صـص ۱۴۹-۱۳۶.

۷. حیـدری سـاربان، وکیـل ، (۱۳۹۸)، ارزیابـی الگـوی مدیریـت محلـی روسـتایی مبتنـی بـر شـاخص هـای حکمروایـی خـوب مطالعـه مـوردی: شهرسـتان مشـگین شـهر، فصلنامـه جغرافیـا و توسـعه، سـال هفدهـم، شـماره ۵۷، زمسـتان ۱۳۹۸، صـص ۱۵۴-۱۳۳.

۸. خوشـبخت، حسـین، ایروانـی، هوشـنگ، شـعبانعلی فمـی، حسـین، محمـدی، یاسـر، (۱۳۹۴)، عملکـرد موثـر دهیـاری هـا در توسـعه روسـتایی از دیـدگاه دهیـاران؛ چالـش هـای پیـش رو: مطالعـه مـوردی اسـتان فـارس، فصلنامـه روسـتا و توسـعه، سـال ۱۸، شـماره ۱، بهـار ۱۳۹۴، صـص ۱۱۱-۹۳.

۹. دهقانـی، کیومـرث، شـمس الدینـی، علـی، (۱۳۹۳)، تحلیلـی بـر رونـد حکمروایـی مدیریـت سـنتی و نویـن در جامعـه روسـتایی ایـران، راهبـرد توسـعه، شـماره ۳۷، بهـار ۱۳۹۳، صـص ۹۷-۶۰

۱۰. سـر برقـی مقـدم، تکتـم، بوزرجمهـری، خدیجـه، قاسـمی، مریـم، (۱۳۹۵)، ارزیابـی عملکـرد دهیـاران در فرآینـد توسـعه پایـدار روسـتایی از دیـدگاه روسـتاییان مـورد مطالعـه: بخـش طرقبـه شهرسـتان بینالـود، مجلـه آمایـش جغرافیایـی فضـا، فصلنامـه علمـی پژوهشـی دانشـگاه گلسـتان، سـال ششـم، شـماره مسلسـل نوزدهـم، بهـار ۱۳۹۵.

۱۱. سـوادی، علـی اصغـر، پورطاهـری، مهـدی، رکـن الدیـن افتخـاری، عبدالرضـا، (۱۳۹۶)، تبییـن نظـری اصـول محتوایـی و مولفـه هـای مبنایـی تدویـن الگـوی بومـی (اسـلامی- ایرانـی) مدیریـت: بـا تاکیـد بـر مدیریـت روسـتایی، برنامـه ریـزی و آمایـش فضـا، دوره بیسـت و یکـم، شـماره ۴، زمسـتان ۱۳۹۶.

۱۲. صیدالـی، محسـن، صادقـی، غـلام، میرزایـی گـودرزی، زهـرا، (۱۳۹۰)، جایـگاه مدیریـت در پیشـبرد اهـداف توسـعه روسـتایی مطالعـه مـوردی: روسـتای جوانمـردی (شهرسـتان لـردگان)، فصلنامـه برنامـه ریـزی منطقـه ای، سـال اول، شـماره ۲، تابسـتان ۱۳۹۰، صـص ۹۱-۷۹

۱۳. عزمـی، آئیـژ، ایمانـی، بهـرام، نصرتـی، فردیـن، (۱۳۹۰)، وضعیـت کنونـی و موانـع پیـش روی مدیریـت روسـتایی ایـران- مطالعـه مـوردی: بخـش گرگانرود شهرسـتان تالـش، فصلنامـه جغرافیـای سـرزمین، علمـی- پژوهشـی، سـال هشـتم، شـماره ۳۲، زمسـتان ۱۳۹۰، صـص ۹۸-۸۳.

۱۴. فاضلـی، نعمـت‌الله. «آمـوزش، تحقیـق، ترویـج (تحلیـل محتـوای نامـه علـوم اجتماعـی)». نمایـه پژوهـش. سـال اول (تابسـتان ۱۳۷۶): ۹۹-۱۰۰.

۱۵. فراهانـی، حسـین، آئیـن مقـدم، فاطمـه، (۱۳۹۱)، ارزیابـی عملکـرد و کارایـی دهیـاری هـا و شـوراهای اسـلامی در فرآینـد مدیریـت توسـعه روسـتایی (مطالعـه مـوردی: دهسـتان سـررود جنوبـی در شهرسـتان بویـر احمـد)، چشـم انـداز جغرافیایـی (مطالعـات انسـانی)، سـال هفتـم، شـماره ۱۸، بهـار ۱۳۹۱، صـص ۱۲۷-۱۱۸.

۱۶. قائـدی، محمدرضـا، گلشـنی، علیرضـا، (۱۳۹۵)، روش تحلیـل محتـوا، از کمـی گرایـی تـا کیفـی گرایـی، روش هـا و مـدل هـای روان شـناختی، سـال هفتـم، شـماره بیسـت و سـه، بهـار ۱۳۹۵، صـص ۸۲-۵۷.

۱۷. اللهیـاری، محمـد صـادق، دقیـق ماسـوله، زهـرا، افتخـاری، هاجـر، (۱۳۹۴)، تحلیـل محتـوای مقـالات تخصصی علـوم ترویـج و آمـوزش کشـاورزی در ایـران (۱۳۹۲- ۱۳۸۸)، علـوم ترویـج و کشـاورزی ایـران، جلـد ۱۱، شـماره ۱، سـال ۱۳۹۴، صـص ۲۴۸-۲۲۹.

۱۸. محمـدی یگانـه، بهـروز، عینالـی، جمشـید، چراغـی، مهـدی، فریحـی، فرزانـه، (۱۳۹۲)، تحلیلـی بـر موانـع اقتصـادی- اجتماعـی مشـارکت روسـتاییان در فراینـد مدیریـت روسـتایی (مطالعـه مـوردی: دهسـتان لیشـتر، شهرسـتان گچسـاران)، فراینـد مدیریـت توسـعه، دوره ۲۶، شـماره ۱، پیاپـی ۸۳، بهـار ۱۳۹۲، صـص ۱۲۴-۱۰۹

۱۹. مومنـی راد، اکبـر، علـی آبـادی، خدیجـه، فردانـش، هاشـم، مزینـی، ناصـر، (۱۳۹۲)، تحلیـل محتـوای کیفـی در آییـن پژوهـش: ماهیـت، مراحـل و اعتبـار نتایـج، فصلنامـه

[Downloaded from ijurm.imo.org.ir on 2026-11-23]

اندازه گیی تربیتی، شماره ۱۴، سال چهارم، زمستان ۱۳۹۲، صص ۲۲۲-۱۸۷.

۲۰. نادری مهدیی، کریم، (۱۳۹۴)، واکاوی عوامل بازدارنده مدیریت نوین روستایی در استان همدان، پژوهش های روستایی، دوره ۶، شماره ۱، بهار ۱۳۹۴، صص ۲۰۸-۱۸۷.

۲۱. نوروزی، اصغر، غلامیان، حیدرعلی، (۱۳۹۸)، علل ناکارآمدی مدیریت روستایی از دیدگاه مردم محلی شهرستان سامان، جغرافیا (فصلنامه علمی- پژوهشی و بین المللی انجمن جغرافیایی ایران)، سال هفدهم، شماره ۶۳، زمستان ۱۳۹۸، صص ۲۱۵-۱۹۶.

۲۲. هولستی، ال (۱۳۷۴) تحلیل محتوا در علوم انسانی و اجتماعی، ترجمه نادر سالارزاده امیری، انتشارات دانشگاه علامه طباطبایی.

۲۳. یاری حصار، ارسطو، بوچانی، محمد حسین، مهدوی، داوود، پریشان، مجید، (۱۳۹۲)، تدوین راهبردهای توسعه مدیریت روستایی ایران با استفاده از رویکرد برنامه ریزی استراتژیک، پژوهش های روستایی، دوره ۴، شماره ۴، زمستان ۱۳۹۲، صص ۷۱۴-۶۹۱.

برگرداندن منابع فارسی به لاتین

1. Allah yari. M. Daghigh Masouleh. Z. Eftekhary. H. (2015). Content analysis of specialized articles in Agricultural Extension and Education Sciences in Iran (2009-2013). Iranian Extension and Agriculture Sciences. Volume 11. Issue 1. 248-229.

2. Azmi. A. Imani. B. Nosrati. F. (2011). Current situation and obstacles facing rural management in Iran - Case study: Gorganrood section of Talesh city. Land Quarterly, Scientific-Research. Year 8. No. 32 .98-83.

3. Badri. A. Anbarlou. M. Malek Jafarian. Z. (2018), The role of rural awareness of rules and regulations in promoting optimal rural management (studied: Tarom city). Journal of Geography and Planning. No 66.94-67.

4. Barghi. H. Salehi. M. (2016). The role of modern rural management in sustainable rural development. Development strategy. No. 45. 239-205.

5. Barghi. Hamid. Ghanbari. Joseph. (2017). Investigating the components affecting the performance of villagers in rural areas of Isfahan city. Village Quarterly and Development. Year 20. Issue 1.122-103.

6. Bashiri. B. Khorasani. M. (2017). Content analysis of articles in the Quarterly Journal of Rural Research between 2015 and 2010. Rural Research. Volume 8. Issue 1.149-136.

7. Dehghani, Kiomars, Shams al-Dini, Ali, (2014), An Analysis of the Governance Process of Traditional and Modern Management in Rural Society of Iran, Development Strategy, No. 37, Spring 2014, pp. 97-60.

8. Farahani. H. Aen Moghadam. Fatima. (2012). Evaluating the performance and efficiency of Islamic villages and councils in the process of rural development management (case study: South Sarrud village in Boyer Ahmad city), geographical landscape (human studies). Year 7. Issue 18.127-118.

9. Fazeli, N (1997). "Education, Research, Promotion (Content Analysis of Social Science Letters)". Research index. Vol 1 (Summer 1997): 99-100.

10. Ghaedi. M. Golshani. A. (2016). Content analysis method. From quantitativeism to qualitativeism. Psychological methods and models. Year 7. No. 23, 82-57.

11. Heydari Sarban. V. (2019). Evaluation of Rural Local Management Model Based on Good Governance Indicators Case Study: Meshginshahr County, Geography and Development Quarterly. Year 17. No. 57.154-133.

12. Holstie. L (1995) Content analysis in social sciences and humanities, Translated by: Nader Salarzade Amiri, Allameh Tabatabaei University Press.

13. Imani jajromi. H. Pakdaman. Sh. (2012). Assessing the effectiveness of rural functions as a new model in village management (study of three rural districts in Rahimabad district of Rudsar city). National Conference on Rural Development. University of Gilan.

14. Izadi. A. Alavi Zadeh. A. (2018).

[Downloaded from ijurm.imo.org.ir on 2026-11-23]

components of developing a local (Islamic-Iranian) management model: with emphasis on rural management. Space planning and arrangement. Volume 21. Number 4.
22. Seidali. M. Sadeghi. Gh. Mirzaei Goodarzi. Z. (2011). The position of management in advancing the goals of rural development Case study: Javanmardi village (Lordegan city). Regional Planning Quarterly. Year 1. No. 2 .91-79.
23. Yari hesar. A. Buchani. M Mahdavi. D. Parishan. M. (2013). Develop strategies for rural management development in Iran using a strategic planning approach. Rural Research. Volume 4. Number 4. Pages 714-691.
Analysis of the role of psychological ability of villagers in the process of rural management and development (Case study: Rashtkhar village). Geographical exploration of desert areas. Year 6. Issue 1.227-199.
15. Khoshbakht. H. Irvani. H. Shaban Ali Fami. H. Mohammadi. Y. (2015). The effective performance of villagers in rural development from the perspective of villagers; Challenges ahead: A case study of Fars province. Village Quarterly and Development. Year 18. Issue 1.111-93.
16. Mohammadi Yeganeh. B. Einali. J. Cheraghi. M. Farihi. F. (2013). Analysis of socio-economic barriers of rural participation in the rural management process (Case study: Lishtar village, Gachsaran city). Development management process. Volume 26. Issue 1. Consecutive 83.124-109.
17. Momeni Rad. A. Aliabadi. Kh. Fardanesh. H. Mazini. N. (2013). Qualitative content analysis in research ritual: the nature, stages and validity of results. Quarterly Journal of Educational Size. No. 14. Year 4. 222-187.
18. Naderi Mehdi, Karim, (2015), Analysis of Deterrent Factors in New Rural Management in Hamadan Province, Rural Research, Volume 6, Number 1, Spring 2015, pp. 208-187.
19. Nowruzi. A. Gholamian. H. (2019). Causes of inefficiency of rural management from the point of view of the local people of Saman city. Geography (Scientific-Research and International Quarterly of the Geographical Society of Iran). Year 17 No. 63. 215-196.
20. Sar barghi Moghaddam. T. Boozarjomehri. Kh. Ghasemi. M. (2016). Assessing the performance of villagers in the process of sustainable rural development from the perspective of the villagers studied: Torqabeh section of Binalood city. Geographic Spatial Planning Magazine. Golestan University Research Quarterly. Year 6. No. 19.
21. Savadi. A. Pourtaheri. M. Roknuddin Eftekhari. A. (2017). Theoretical explanation of content principles and basic

[Downloaded from ijurm.imo.org.ir on 2026-11-23]